

Imre Mihály: *A retorika szempontjainak érvényesülése Szenci Molnár Albert szótár-szerzői működésében;*

Bartók István: *Valami a metaplasmusról (A grammatikától a poétika felé);*

Kecskeméti Gábor: *A történeti kommunikációelmélet lehetőségei.*

Május 23-án délelőtt, a második ülés alkalmával, Kecskeméti Gábor elnökletével az alábbi előadások felolvasására került sor:

Bárczi Ildikó: *A prédikáció szerepe a világ megszentelésében és a szent teológia nyelvének elvilágiasodásában;*

Lukácsy Sándor: *„Trombita, kürt, tanító vagyok”;*

Jankovits László: *P. mester, a parasztkok és a jokulátorok;*

Knapp Éva: *A jezsuita emblémaelmélet humanista kapcsolatai;*

Latzkovits Miklós: *Argumentum és prolóógus a régi magyar drámában.*

Május 23-án délután, Balázs Mihály elnökletével, a harmadik ülésen került felolvasásra:

Tóth Tünde: *Az inventio poetica kérdéséhez;*

Szabó András: *Szenci Molnár Albert és a magyar időmértékes vers;*

Petróczi Éva: *Poétika-töredékek angol és magyar puritán „életvezetési könyvekben”;*

Mózes Huba: *A lírai költészet műfajai régi magyar bibliafordításokban;*

Mohácsi Ágnes: *Zrínyi gondolatalakzatairól;*

Szilasi László: *A halál argumentumai című előadása.*

Május 25-én délelőtt, Nagy Pál (Párizs), majd Kilián István elnökletével, a negyedik ülésen hangzottak el a következő előadások:

Kilián István: *Régi magyar képverson;*

G. Komoróczy Emőke: *Kassák képverson;*

L. Simon László: *Konkrét költészet, konkrét vers. Kísérletek a kortárs magyar lírában;*

Bujdosó Alpár (Bécs): *A szöveg szerepe a vizuális költészetben;*

Nagy Pál (Párizs): *A nem-szöveges elemek a vizuális költészetben.*

A tanácskozás idején a Miskolci Akadémiai Bizottság székházában kiállítás volt megtekinthető a Lepsényi-gyűjtemény képversonanyagából (17. század vége–18. század eleje).

Május 22-én este a Városházán fogadást adott a konferencia tiszteletére dr. Szádeczky Zoltán, Miskolc város Önkormányzatának jegyzője.

Május 24-én a konferencia résztvevői egész napos autóbussz-kiránduláson vettek részt a Miskolc–Boldva–Szalonna–Rakacaszend–Vizsoly–Boldogkő–Tállya–Mád–Miskolc útvonalon.

Kecskeméti Gábor

Beszámoló a MTA Textológiai Munkabizottságának üléséről (1995. október 9.)

Október 9-én tartotta ez évi második ülését a Textológiai Munkabizottság a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Az ülésen tizenhét tag és egy meghívott vett részt. A Bizottság elnöke Bíró Ferenc az ülés legelső részeként a nemrég elhunyt irodalomtörténészre és textológusra, Horváth Károlyra emlékezett. Majd Kerényi Ferenc számolt be az eddig Horváth Károly által szerkesztett sorozat, a Vörösmarty kritikai kiadás jelenlegi helyzetéről, a kiadatlan művekről és az eddig megjelent kötetekhez készülő pótlásokról. Végül Bíró Ferenc javaslatára a sorozat továbbvitelével a Bizottság Kerényi Ferencet bízta meg. Ezt követően tájékoztatás hangzott el az OKTK és az OTKA jelenlegi helyzetéről, anyagi és szervezeti problémáiról,

lehetőségeiről (Bíró Ferenc, Petneki Áron). A Bizottság tagjai kézhez kapták az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának ügyrendjét, mely a tudományos művek kiadásának alapelvein túl gyakorlati kérdésekkel is foglalkozik. Ennek kapcsán többen hozzászóltak ahhoz az egyszerűnek látszó, ám összetett kérdéshez, hogy mikor tekinthető a kiadó részéről egy kézirat késznek. A lektor, a sorozatszerkesztő és a kiadó közös ítélete alapján lehet kiadásra javasolni egy szöveget. Az anyagi támogatás kérdésének felelőssége a pontosabban kidolgozandó kérdések közé tartozik.

Az ülés második napirendi pontjaként Nagy Miklós számolt be a Jókai kritikai kiadás helyzetéről. 1962-től folyik egyik legnagyobb szabású kritikai kiadásunk szerkesztése. Eddig összesen 97 kötet jelent meg, 1992-es évszámmal kezdődően új kiadói formában, az Argumentum és az Akadémiai Kiadó közös gondozásában. A sorozatszerkesztésben Nagy Miklós társa, 1987-ben bekövetkezett haláláig, Lengyel Dénes volt. A sorozat szerkesztési szempontjait kialakítva Király István és Bisztray Gyula elveit követték, tehát a szövegeket a mai helyesírás nagyfokú megközelítésével javították, egyszerre szándékozva készíteni a szöveget a kritikai kiadás és a vele párhuzamosan megjelenő népszerűsítő kiadás számára. A szakkritika (Klaniczay Tibor, Stoll Béla) több ponton vitába szállt a sorozat szöveggondozási elveivel, melynek eredménye a helyesírás korszerűsítésének mérséklése lett. A közeljövő egyik eldöntendő kérdése, hogy áttérjenek-e a hátralévő kötetekben az alapul vett szövegek régies ortográfiájára vagy folytassák az eddigi gyakorlatot. Valamint probléma, hogy a Levelezés-ciklusban eltérő a már megjelent kötetek gyakorlata a Regesták tekintetében, eldöntendő, hogy melyik megoldást kövessék a továbbiakban. A hozzászólások főleg az egyes kötetek és ciklusok önállóságát hangsúlyozták: mindig az adott anyag alapján kell meghozni az egyedi és legmegfelelőbb döntést. Másrészt pedig a szövegek válogatását és a Regesta alkalmazását illetően a teljesség igénye fogalmazódott meg, akár még olyan kompromisszummal segítve az anyagi nehézségekkel küszködő kiadást, hogy egyes szövegek, melyek nyomtatásban a Regestába kerülnének, számítógépes formában rögzítve legyenek és így hozzáférhetővé váljanak a kutatók számára.

Kelevéz Ágnes

Antal Árpád hetvenéves

Antal Árpád, a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem nyugalmazott professzora, XIX. századi irodalmunk jeles kutatója és fáradhatatlan ismertetője 1995. július 24-én lett hetvenéves. Ha Taine módjára valamilyen uralkodó, központi jellemvonását akarjuk megragadni, azt kell mondanunk, Antal Árpád a tudós tanár, az eszményi tanár, aki a múlt magyar irodalmának megértésére, szeretetére nevel, sokakat annak kutatására is ösztönöz.

1958-ban Szentiváni Mihályról, a reformkori Erdély irodalmának, közéletének fiatalon elhunyt nagy ígéretéről készített monográfiát. 1965-ben Kriza János költészetét jellemezte, életrajzának első nagy fejezetét nyújtotta át egy tanulmánykötetben, ahol szerzőtársai a néprajzos Faragó József és a neves nyelvész, Szabó T. Attila voltak. Érdeklődésének fókuszában változatlanul a romantika s a népiesség korának művelődéstörténete, költészete állott. Ezt jelzi középiskolai tankönyve, amelyet 1979-ben főműve követett: *A magyar irodalom története a reformkorban és 1848–49-ben* (Bukarest, 1979; egyetemi tankönyv). A hetvenes években megjelent gondos válogatásai (Arany–Petőfi-levelezés, Katona József stb.) mellett emeljük ki Vörös-